

Inleiding

De map *Slagvaardig met snelle kleuters* is bij uitstek geschikt voor de leerkracht én de intern begeleider die leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong (de snelle kleuter) willen begeleiden bij hun leerproces. Deze map is zo geschreven dat hij jou als professional ondersteunt bij het signaleren en begeleiden van snelle kleuters. Met de juiste signalering en een passend onderwijsaanbod als basis kunnen ook zij hun volledige potentieel tot ontwikkeling laten komen.

Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong hebben in potentie de aanleg om het ver te schoppen, op school en in de maatschappij. Dit potentieel ontwikkelt zich alleen als ze de vaardigheden die daarvoor nodig zijn aangeboden krijgen. Kleuters met een voorsprong leren deze vaardigheden vaak niet, omdat ze te weinig met situaties in aanraking komen die hierop een beroep doen. Ze lopen hierdoor belangrijke ervaringen en leermomenten mis, die ze later in hun (school) loopbaan hard nodig hebben. Door kinderen van jongs af aan te helpen bij het ontwikkelen van deze vaardigheden kunnen ze hun grote leer- en ontwikkelpotentieel volledig benutten. De auteurs benoemen nadrukkelijk het ontwikkelen van vaardigheden, het cognitieve potentieel van deze kinderen is immers in aanleg al heel sterk. De cognitieve leerdoelen ondersteunen de belangrijke vaardigheidsdoelen. Juist door het onderwijsaanbod te laten aansluiten bij deze cognitieve voorsprong, leren ook deze kinderen de vaardigheden die de andere leerlingen wel leren op school.

Slagvaardig met snelle kleuters bestaat uit een stappenplan inclusief XL-signaleringslijst dat eenvoudig in te passen is in het schoolbeleid. Zowel het signaleren van snelle kleuters, met nadrukkelijke voorkeur nog vóórdat een leerling op school start, als de begeleiding daarna staan centraal in deze map. De begeleiding richt zich vooral op de ontwikkeling van het kind in zijn leerproces om zich vaardigheden eigen te maken.

Het eerste deel van de map is praktisch van aard. In het eerste hoofdstuk staan we stil bij het begrip ontwikkelingsvoorsprong. In hoofdstuk 2 geven we uitleg over het belang van signaleren en belangrijke aandachtspunten bij het signaleren. In dit hoofdstuk leggen we ook de koppeling met het veel gebruikte observatie- en registratiesysteem Kijk!. In de daarop volgende hoofdstukken bespreken we uitgebreid het signalerings- en begeleidingsinstrument. In hoofdstuk 3 vind je het stappenplan met de XL-signaleringslijst. In hoofdstuk 4 geven we uitleg over de belangrijke zijnskenmerken waarmee je rekening moet houden en de vaardigheden die aandacht behoeven. De hoofdstukken daarna zijn de verdiepende hoofdstukken. In hoofdstuk 5 verhelderen we het begrip mindset. Hoofdstuk 6 gaat geheel over de mogelijkheden tot het aanpassen van het lesaanbod. In hoofdstuk 7 gaan we in op het voeren van gesprekken met ouders van snelle kleuters en met de snelle kleuter zelf.

Heeft de leerling meer nodig dan al geboden is, dan geeft hoofdstuk 8 tips en handvatten. Tot slot bieden we in hoofdstuk 9 adviezen en tips voor het borgen van de overgang van de snelle kleuter naar groep 3.

Om je een volledig kader te kunnen bieden bevat in het tweede deel van deze map achtergrondinformatie over hoogbegaafdheid en passeren de verschillende theorieën over leren de revue.

We wensen je succes, maar vooral veel plezier, met de snelle kleuters in je klas!

*Marian Habermehl
en Lilian van der Poel*